4548 - Оё барои ин олам офаридгоре вуҷуд дорад

савол

Оё шумо гумон мекунед, ки ин оламро офаридгори бузург ва хирадманду нерӯманд офарида, ба тартиб даровардааст?

Ҷавоби муфассал

Ҳамду сано барои Аллоҳ.

Мо барои ин саволатон ташаккур мегӯем ва мехоҳем бо якчанд аз оятҳои китоби Аллоҳ, аз сухани Аллоҳ бароятон посух бидиҳем. Сипас шумо дар ин амр байни худ ва байни нафсатон андеша намоед. Агар ҳақ барои шумо баён гардад, ғайр аз пайравӣ намудани он, дигар чорае надоред.

Аллоҳ таъоло фармудааст:

أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ ۝ أَمْ خَلَقُوا السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ بَل لا يُوقِنُونَ ۝ أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمُ الْمُسَيْطِرُونَ سورة الطور:٣٥–٣٧.

«Оё онҳо бе ҳеҷ офаринандае офарида шудаанд, ё худ офаридгори хешанд? Оё онҳо осмонҳову заминро офаридаанд? Балки онҳо бовар намекунанд. Оё хазинаҳои Парвардигорат назди онҳост? Ё онҳо (бар ҳама чиз) тасаллут доранд?». (Сураи Тур: 35-37).

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَاخْتِلافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيَاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالأَرْضِ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ سورة البقرة: ١٦٤

«Ҳамоно дар офариниши осмонҳову замин ва дар пайиҳам омадани шабу рӯз ва киштиҳое, ки дар дарё мераванд ва бо он чи ба мардум суд мерасонанд ва обе, ки Аллоҳ аз осмон фурӯ фиристод, ки бо он замини мурдаро зинда сохт ва ҳар як

ҷунбандаеро дар он пароканда кард ва дар ҳаракати бодҳо ва абрҳои ромшуда миёни замину осмон, нишонаҳоест барои касоне, ки меандешанд». (Сураи Бақара: 164).

وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ انْظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ إِنَّ فِي ذَلِكُمْ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ سورة الأنعام:٩٩

«Ва Ӯ касест, ки аз осмон обе фуруд овард, пас бо он (борон) ҳар гуна гиёҳеро берун овардем, сипас аз он гиёҳ танае сабз ва аз он донаҳое бар якдигар чида ва низ аз навдаҳои нахл хӯшаҳое сар бароварда падид овардем ва боғҳое аз ангур ва зайтуну анор монанду номонанд. Ба меваҳояш, он гоҳ ки мева орад ва он гоҳ ки мерасанд, бингаред. Ҳамоно дар онҳо нишонаҳоест барои касоне, ки имон меоваранд». (Сураи Анъом: 99).

وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ حَتَّى إِذَا أَقَلَّتْ سَحَابًا ثِقَالا سُقْنَاهُ لِبَلَدٍ مَيِّتٍ فَأَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ كَذَلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَى لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ سورة الأعراف:٥٧.

«Ва Ӯст, ки пешопеши раҳмати худ бодҳоро хушхабар мефирстад. Чун (бодҳо) абрҳои гаронборро бардоранд, Мо онро ба сарзаминҳои мурда равон месозем, сипас аз он обро фуруд меорем ва бо он (борон) ҳар гуна меваҳоеро берун меоварем. Ин гуна мурдагонро (аз қабрҳо) берун меоварем, шояд панд гиред». (Сураи Аъроф: 57).

أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلا يُؤْمِنُونَ سورة الأنبياء:٣٠.

«Оё кофирон надиданд, ки осмонҳову замин ба ҳам часпида буданд, пас Мо он дуро аз якдигар ҷудо кардем ва ҳар чизи зиндаеро аз об пайдо кардем. Оё имон намеоваранд?». (Сураи Анбиё: 30).

أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُنْبِتُوا شَجَرَهَا أَئِلَهٌ مَعَ اللَّهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ سورة النمل:٦٠

«(Оё маъбудони шумо беҳтаранд) Ё касе, ки осмонҳову заминро офарид ва аз осмон

бароятон об фиристод ва бо он (борон) боғҳои хуррам рӯёнидем, ки ҳаргиз тавони рӯёнидани дарахтонро надоштед? Оё маъбуди дигаре бо Аллоҳ вуҷуд дорад? (На). Балки онҳо гурӯҳе ҳастанд, ки (аз роҳи ҳаққу имон) каҷ мераванд (ва ба Аллоҳ ширк меоваранд)». (Сураи Намл: 60).

خَلَقَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَأَلْقَى فِي الأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ سورة لقمان:١٠

«Осмонҳоро бе ҳеҷ сутуне биёфарид, ки мебинед ва бар рӯи замин кӯҳҳои устуворро бияфканд, то шуморо наларзонад ва аз ҳар гуна ҷунбандае дар он пароканда сохт. Ва аз осмон обе фуруд овардем ва дар он (замин) ҳар гуна гиёҳи некӯе рӯёнидем». (Сураи Луқмон: 10).

أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ سورة لقمان:20

«Оё надидаед, ки Аллоҳ ҳар чиро, ки дар осмонҳову замин аст, ба шумо ром кардааст ва неъматҳои ошкору пинҳони худро бар шумо ато кардааст? Ва баъзе аз мардум бе ҳеҷ дониш ва роҳнамой ва китоби равшангаре дар бораи Аллоҳ ҷидол мекунанд». (Сураи Луқмон: 20).

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَائِغٌ شَرَابُهُ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمِنْ كُلٍّ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ سورة فاطر: ١٢

«Ин ду дарё баробар нестанд: Ин яке (обаш) ширину гуворост ва нӯшиданаш хушгувор аст ва он яке шӯру талх аст. Аз ҳар ду гушти тоза мехӯред ва (аз онҳо) чизҳои ороишӣ берун меоваред, ки онро мепӯшед. Ва киштиҳоро дар он (дарё) мебинӣ, ки обро мешикофанд, то шумо аз фазли Ӯ рӯзӣ талабед ва шояд, ки шукргузор бошед». (Сураи Фотир: 12).

أَلَمْ تَرَ إِلَى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلا ۝ ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا ۝ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا ۝ وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ۝ لِنُحْيِيَ بِهِ بَلْدَةً مَيْتًا وَنُسْقِيَهُ مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَامًا وَأَنَاسِيَّ كَثِيرًا سورة الفرقان:٤٥–٤٩.

«Оё надидай, ки Парвардигори ту чӣ гуна сояро густаронидааст. Агар мехост, онро собит мегардонд. Он гоҳ офтобро бар он далел қарор додем. Сипас онро андак-андак ба сӯи худ бозмегирем. Ӯ касест, ки шабро барои шумо пӯшише қарор дод ва хобро оромиш ва рӯзро замони бархостан (ва кору ҷунбиш) қарор дод. Ва Ӯ касест, ки пешопеши раҳмати худ бодҳоро хушхабар фиристод ва аз осмон оби поке нозил кардем, то бо он сарзамини мурдаро зинда кунем ва чорпоён ва мардуми бисёреро, ки офаридаем, аз он об диҳем». (Сураи Фурқон: 45-49).

وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَحْجُورًا ۝ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا سورة الفرقان:٥٣–٥٤.

«Ва Ӯ касест, ки ду дарёро ба ҳам омехт: Ин яке (обаш) ширину гуворост ва он яке шӯру талх аст. Ва дар миёни он ду монеаи устувор қарор дод. Ва Ӯ касест, ки одамиро аз об (нутфа) биёфарид ва ӯро соҳиби насабу соҳиби қаробати домодӣ сохт ва Парвардигори ту тавоно аст». (Сураи Фурқон: 53-54).

وَءايَةٌ لَهُمُ الأَرْضُ الْمَيْتَةُ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ ۝ وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِنْ نَخِيلٍ وَأَعْنَابٍ وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ ۝ لِيَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ أَفَلا يَشْكُرُونَ ۝ سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ الأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الأَرْضُ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لا يَعْلَمُونَ ۝ وَءايَةٌ لَهُمُ اللَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ فَإِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ ۝ وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ۝ وَالْقَمَرَ قَدَّرْنَاهُ مَنَازِلَ حَتَّى عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ ۝ لا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ۝ وَءايَةٌ لَهُمْ أَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ۝ وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ ۝ وَإِنْ نَشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلا صَرِيخَ لَهُمْ وَلا هُمْ يُنْقَذُونَ ۝ إِلا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَى حِينٍ سورة يس: ٣٣–٤٤.

«Ва замини мурда барои онон нишона (ва ибрате) аст, ки Мо онро зинда гардонидем ва аз он донае берун овардем, ки аз он мехӯранд. Ва дар он (замин) боғҳое аз нахлҳо (дарахтони хурмо) ва ангурҳо қарор додем ва дар он чашмаҳо равон сохтем, то аз меваи он бихӯранд, дар ҳоле ки (ин маҳсулотро) бо дастони худ насохтаанд. Оё шукр намекунанд? Пок аст он (Парвардигоре) ки ҳамаи ҷуфтҳоро биёфарид, аз он чи замин мерӯёнад ва аз худашон ва аз он чи намедонанд. Шаб (низ) барои онҳо нишонаест, ки Мо рӯзро аз он бармекашем, пас онгоҳ ҳама дар торикӣ фурӯ мераванд. Ва офтоб ба сӯи қароргоҳи худ равон аст. Ин тақдири (Аллоҳи) пирӯзманду доност. Ва барои моҳ манзилҳое муқаррар кардем, то

монанди шохаи хушки хурмо боз гардад. На офтобро сазовор аст, ки ба моҳ бирасад ва на шаб бар рӯз пешӣ мегирад ва ҳар яке дар фалаке шино мекунанд. Ва нишонаи дигар барои онҳо ин аст, ки ҳароина, Мо падаронашонро дар он киштии пуркардашуда бор кардем. Ва барои онҳо монанди киштӣ чизе офаридем, ки бар он савор мешаванд. Ва агар бихоҳем, онҳоро ғарқ мекунем, пас барои онҳо ҳеҷ фарёдрасе набошад ва на онҳо раҳо карда шаванд. Магар ин ки раҳмате аз ҷониби Мо ва баҳрамандӣ то муддате». (Сураи Фурқон: 53-54).

نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلا تُصَدِّقُونَ ۝ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ ۝ ءأَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ۝ نَحْنُ قَدَّرْنَا بَيْنَكُمُ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ۝ عَلَى أَنْ نُبَدِّلَ أَمْثَالَكُمْ وَنُنْشِئَكُمْ فِي مَا لا تَعْلَمُونَ ۝ وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الأُولَى فلَوْلا تَذَكَّرُونَ ۝ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ ۝ ءأَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ ۝ لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ ۝ إِنَّا لَمُغْرَمُونَ ۝ بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ۝ أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَالَّذِي تَشْرَبُونَ ۝ ءأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنْزِلُونَ ۝ لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أُجَاجًا فَلَوْلا تَشْكُرُونَ ۝ أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ ۝ ءأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنْشِئُونَ ۝ نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذْكِرَةً وَمَتَاعًا لِلْمُقْوِينَ ۝ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ۝ فَلا أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ ۝ وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ ۝ إِنَّهُ لَقُرْءانٌ كَرِيمٌ سورة الواقعة: ٥٧–٧٧.

«Мо шуморо офаридем, пас чаро (ба дубора зинда шудан) бовар намекунед? Оё нутфаеро, ки (дар раҳми ҳамсаронатон) мерезед, дидаед? Оё шумо онро меофаринед ё Мо офаридагорем? Мо дар миёни шумо маргро муқаддар кардем ва Мо нотавон нестем, ки ба ҷои шумо қавме ҳамонанди шумо биёварем ва шуморо ба сурате, ки онро намедонед, биёфаринем. Яқинан шумо офариниши нахустинро донистаед, пас чаро панд намегиред? Оё чизеро, ки мекоред, дидаед? Оё шумо онро мерӯёнед ё Мо рӯёнандаем? Агар бихоҳем онро хушки дарҳам кӯбида мегардонем, ки тааҷҷуб кунед. (Ва мегӯед:) "Ба ростӣ мо зиёнкардагонем, балки мо маҳруммондагонем". Оё оберо, ки менӯшед, дидаед? Оё шумо онро аз абр фуруд овардаед ё Мо фуруд оварандаем? Агар бихоҳем онро шӯр (ва талх) мегардонидем, пас чаро шукр намекунед? Оё оташеро, ки меафрӯзед, дидаед? Оё шумо дарахти онро офаридаед ё Мо офаринандаем? Мо он (оташ)-ро василаи ёдоварии (оташи дӯзах) ва манфиат барои мусофирон қарор додем. Пас номи Парвардигори бузурги худро ба покӣ ёд кун. Пас қасам ба ҷойгоҳи ситорагон. Ва ҳароина агар бидонед, ин қасами бузург аст. Ҳамоно ин (китоб) Қуръоне гиромиқадр аст». (Сураи Воқиъа: 57-77).

فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ ۝ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ ۝ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي الأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَلِكَ تُخْرَجُونَ ۝ وَمِنْ ءايَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ ۝ وَمِنْ ءايَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ۝ وَمِنْ ءايَاتِهِ خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَاخْتِلَافُ أَلْسِنَتِكُمْ وَأَلْوَانِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِلْعَالِمِينَ ۝ وَمِنْ ءايَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاؤُكُمْ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ۝ وَمِنْ ءايَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُحْيِي بِهِ الأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ۝ وَمِنْ ءايَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِنَ الأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تخْرُجُونَ ۝ وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ كُلٌّ لَهُ قَانِتُونَ ۝ وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الأَعْلَى فِي السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ سورة الروم: ١٧–٢٧.

«Пас Аллоҳро ба покӣ ёд кунед, ҳангоме ки шом мекунед ва ҳангоме ки субҳ мекунед. Ва ҳамду ситоиш барои Ӯст дар осмонҳову замин, ҳангоми аср ва ба ҳангоме ки ба вақти зуҳр (пешин) ворид мешавед. Зиндаро аз мурда берун меорад ва мурдаро аз зинда берун меорад. Ва заминро пас аз мурданаш зинда месозад ва ҳамин гуна (дар рӯзи қиёмат аз гӯрҳо) берун оварда мешавед. Ва аз нишонаҳои Ӯ ин аст, ки шуморо аз хок офарид, сипас инсонҳое шудед (ки аз шумо фарзандони зиёде таваллуд шуданд ва дар рӯи замин) пароканда гаштед. Ва аз нишонаҳои Ӯ ин аст, ки бароятон аз ҷинси худатон ҳамсароне офарид, то ба онҳо оромиш ёбед ва дар миёни шумо муҳаббату меҳрубонӣ ниҳод. Ҳароина, дар ин нишонаҳоест барои қавме, ки тааммул мекунанд. Ва аз нишонаҳои Ӯ офариниши осмонҳову замин ва гуногунии забонҳову рангҳои шумост. Ҳароина, дар ин нишонаҳоест барои донишварон. Ва аз нишонаҳои Ӯ хобидани шумо дар шаб ва рӯз ва ризқ талаб кардани шумо аз фазли Ӯст. Ҳароина, дар ин нишонаҳоест барои қавме, ки мешунаванд. Ва аз нишонаҳои Ӯ ин аст, ки барқро барои биму умед ба шумо нишон медиҳад ва аз осмон обе фуруд меорад ва заминро пас аз мурданаш бо он (об) зинда месозад. Ҳароина, дар ин нишонаҳоест барои қавме, ки меандешанд. Ва аз нишонаҳои Ӯ ин аст, ки осмону замин ба фармони Ӯ барпой меистанд. Сипас ҳангоме ки бо нидое шуморо аз замин фаро хонад, ногаҳон шумо берун меоед. Ҳар ки (ва ҳар чи) дар осмонҳову замин аст, аз они Ӯст ва ҳама фармонбардори Ӯ ҳастанд. Ӯ касест, ки офаринишро оғоз мекунад, сипас онро (пас аз марг) бозмегардонад. Ва ин кор бар Ӯ осонтар аст. Ва бартарин васф дар осмонҳову замин барои Ӯст ва Ӯ ғолибу бо ҳикмат аст». (Сураи Рум: 17-27).

أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُنْبِتُوا شَجَرَهَا أَئِلَهٌ مَعَ اللَّهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ ۞ أَمَّنْ جَعَلَ الأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا أَئِلَهٌ مَعَ اللَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لا يَعْلَمُونَ ۞ أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الأَرْضِ أَئِلَهٌ مَعَ اللَّهِ قَلِيلا مَا تَذَكَّرُونَ ۞ أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلُ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ أَإِلَهٌ مَعَ اللَّهِ تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۞ أَمَّنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالأَرْضِ أَئِلَهٌ مَعَ اللَّهِ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۞ قُلْ لا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ الْغَيْبَ إِلا اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ سورة النمل: ٦٠-٦٥.

«(Оё маъбудони шумо беҳтаранд) Ё касе, ки осмонҳову заминро офарид ва аз осмон бароятон об фиристод ва бо он (борон) боғҳои хуррам рӯёнидем, ки ҳаргиз тавони рӯёнидани дарахтонро надоштед? Оё маъбуди дигаре бо Аллоҳ вуҷуд дорад? (На). Балки онҳо қавме ҳастанд, ки (аз роҳи ҳаққу имон) кач мераванд (ва ба Аллоҳ ширк меоваранд). (Оё маъбудони шумо беҳтаранд) Ё касе, ки заминро қароргоҳ сохт ва миёни он ҷӯйборҳое пайдо кард ва барои он (замин) кӯҳҳое (собиту устувор) офарид ва дар миёни ду дарё монеае қарор дод? Оё маъбуди дигаре бо Аллоҳ вуҷуд дорад? (На) Балки бештарашон намедонанд. (Оё маъбудони шумо беҳтаранд) Ё касе, ки (дуои) дармондаро иҷобат мекунад, чун Ӯро бихонад ва сахтиро дур мекунад ва шуморо ҷонишинони замин қарор медиҳад? Оё маъбуди дигаре бо Аллоҳ вуҷуд дорад? Чӣ андак панд мегиред. (Оё маъбудони шумо беҳтаранд) Ё касе, ки шуморо дар торикиҳои биёбону дарё (ба василаи моҳу ситорагон) роҳ менамояд ва касе ки пешопеши раҳмати худ бодҳоро хушхабар мефирстад? Оё маъбуди дигаре бо Аллоҳ вуҷуд дорад? Аллоҳ бартар аст аз он чи барои Ӯ шарик қарор медиҳанд. (Оё маъбудони шумо беҳтаранд) Ё касе, ки офаринишро оғоз мекунад, сипас онро (пас аз марг) бозмегардонад ва касе ки аз осмону замин ба шумо рӯзӣ медиҳад? Оё маъбуди дигаре бо Аллоҳ вуҷуд дорад? Бигӯ: "Агар рост мегӯед, далели худро биёваред". Бигӯ: "Ҳеҷ кас дар осмонҳову замин ғайбро намедонад, магар Аллоҳ. Ва намедонанд, ки кай барангехта мешаванд"». (Сураи Намл: 60-65).

Ин якчанд оятҳои равшанест, ки дар он ҷавоби саволи шумо вуҷуд дорад. Мо шуморо даъват менамоем, ки ба сафи мӯъминон пайвандед ва ба дини Ислом, ки Аллоҳ онро ҳамчун дини ҷаҳониён пазируфтааст, дохил шавед. Дуруд бар касоне, ки ҳидоят (роҳи рост)-ро

пайравӣ мекунанд.